

Załącznik do Umowy Nr ZK 032.55.2025 z dnia 31 marca 2025r. w sprawie warunków organizacyjno – finansowych działalności Gminnego Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Radechnicy oraz programu jej działania

Program działania instytucji kultury – Gminne Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Radechnicy na lata 2025 - 2030

Sławomir Kalita

Niniejsza Program funkcjonowania i rozwoju Gminnego Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Radecznicy jest zbiorem priorytetów i zadań wynikających z misji i wizji placówki. Ma charakter kroczący i wieloletni. Polega na systematycznym przesuwaniu horyzontu czasu planu poprzez dodawanie priorytetów na kolejne lata działalności. Dzięki temu nie kończy się wraz z realizacją zadania, wiąże planowanie bieżącej pracy z planowaniem rozwoju, inspirowanie do ciągłego myślenia o przyszłości, wymusza systematyczną aktualizację, co sprawia, że koncepcja nie ulega dezaktualizacji, zapewnia płynność w planowaniu oraz umożliwia ukierunkowanie pracy zarówno na efekt, jak i na proces.

I. Wizytówka Gminnego Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Radecznicy.

Celem Gminnego Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Radecznicy jest rozpoznanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb kulturalnych oraz rozwijanie zainteresowań mieszkańców gminy. Poprzez organizację różnych form edukacji, wydarzeń, wystaw, imprez kulturalnych i artystycznych ośrodek inicjuje i promuje innowacyjne formy uczestnictwa w kulturze.

GCKSiT, jako instytucja otwarta na zmieniające się potrzeby użytkowników, prowadzi działalność kulturalną na terenie gminy Radecznica, kładąc w swej pracy szczególny nacisk na amatorski ruch artystyczny w różnych grupach wiekowych. Poza zajęciami stałymi prowadzonymi w ośrodku, istotną działalnością GCKSiT jest organizacja wydarzeń kulturalnych, promocja lokalnych twórców, aktywizacja mieszkańców, oraz ścisła współpraca z podmiotami działającymi na terenie gminy. Działania podejmowane w placówce uczą wrażliwości i inspirowanie do twórczego myślenia, budzą zainteresowania, rozwijają pasje i uzdolnienia.

II. Wizja rozwoju Gminnego Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Radecznicy i jego roli w środowisku lokalnym.

Rozwój działalności GCKSiT powinien opierać się na kilku filarach:

1. Rozbudowa oferty kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjnej:

- **Wprowadzenie nowych form aktywności** – Rozszerzenie oferty warsztatów o tematy związane z nowymi technologiami (np. warsztaty filmowe, animacyjne,

realizacji dźwięku, design graficzny), a także o zajęcia z zakresu ekologii i zrównoważonego rozwoju (współpraca z Lubelskimi Parkami Krajobrazowymi).

- **Integracja międzypokoleniowa** – Organizowanie wydarzeń, które łączą różne grupy wiekowe, promują współpracę między nimi oraz budują więzi społeczne (np. warsztaty międzypokoleniowe, spotkania literackie, wieczory muzyczne, festiwale tematyczne a także rajdy turystyczne).

2. Budowanie relacji z lokalną społecznością i partnerami:

- **Konsultacje społeczne** – włączenie mieszkańców gminy w planowanie działań GCKSiT, a w konsekwencji zwiększenie poczucie ich zaangażowania.
- **Współpraca z lokalnymi organizacjami i firmami** – Partnerstwo z lokalnymi podmiotami może przynieść korzyści finansowe oraz wspólną organizację wydarzeń o szerszym zasięgu, takich jak jarmarki czy koncerty.
- **Zacieśnienie współpracy z placówkami edukacyjnymi** – Współpraca ze szkołami w zakresie organizacji warsztatów, konkursów i lekcji tematycznych związanych z kulturą i historią regionu.

3. Innowacje technologiczne i cyfryzacja:

- **Cyfryzacja zasobów i wydarzeń** – GCKSiT powinno stawiać na rozwój w oparciu o nowe media takie jak fotografia cyfrowa, video i cyfrowa rejestracja dźwięku jak również platform online, które umożliwią streaming wydarzeń na żywo, prowadzenie warsztatów online oraz tworzenie cyfrowej biblioteki materiałów edukacyjnych i kulturalnych.

Zadaniem Gminnego Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Radecznicy jest rozwój kultury, przekazywanie wartości i umiejętności oraz zachowanie dziedzictwa i tradycji regionu. Poprzez współpracę z różnymi partnerami ze środowiska lokalnego i ponadlokalnego, otwartość na wszystkie grupy społeczne, wspieranie inicjatyw oddolnych, współpracę z różnymi partnerami, GCKSiT będzie miejscem kształtowania się społeczeństwa obywatelskiego, wzmacniając w ten sposób potencjał kulturalny, społeczny i ekonomiczny gminy. Otwartość na zmieniającą się rzeczywistość, wielostronną współpracę z partnerami pozwoli na przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i jego skutkom oraz umożliwi współpracę ze środowiskiem osób niepełnosprawnych. Ośrodek, tworzony przez pasjonatów kultury, będzie służył jako miejsce realizacji i rozwoju potrzeb kulturalnych mieszkańców gminy, jako inicjator i organizator różnorodnych wydarzeń i działań kulturalnych.

Misją domów kultury jest rozbudzanie, rozwijanie i zaspokajanie potrzeb kulturalnych i emocjonalnych mieszkańców, w których działają, ich aktywizacja do działań, zapobiegających nudzie, marazmowi i bezczynności. Istotne jest budowanie dobrych relacji międzyludzkich i integrowanie różnych grup społecznych, uwrażliwianie na piękno, zwiększanie poczucia własnej wartości oraz zapobieganie wykluczeniu społecznemu. GCKSiT powinien skupiać związanych z regionem twórców, przybliżać społeczności środowiska kultury i sztuki jak również pielęgnować lokalne tradycje. Działania instytucji powinny być ukierunkowane na to, żeby placówka była bazą pomysłów oraz warsztatem umożliwiającym realizację ciekawych i cennych inicjatyw kulturalnych i społecznych.

III. Planowane kierunki rozwoju

Koncepcja programowo-organizacyjna ma za zadanie wypracowanie mechanizmów (organizacyjnych, prawnych oraz finansowych) pozwalających na podnoszenie jakości usług oferowanych przez ośrodek, przystosowanych do współczesnych tendencji rozwoju instytucji kultury i sztuki oraz szeroko rozumianych profesji artystycznych.

1. Animacja aktywności lokalnej oraz stwarzanie przestrzeni dla kreatywności mieszkańców:
 - zwiększenie wiedzy o potrzebach i oczekiwaniach kulturalnych mieszkańców (wsłuchiwanie się w głos społeczeństwa, konsultacje społeczne, ankiety, budżet obywatelski) większy udział społeczeństwa w życiu publicznym,
 - dostosowanie i wzbogacenie istniejącej oferty do potrzeb uczestników kultury (np. organizacja wystaw, koncertów i spotkań promujących lokalnych artystów, projekcje filmów: kino plenerowe, festiwal filmowy),
 - w miarę pojawiających się oddolnych inicjatyw odnośnie zwiększenia uczestnictwa w edukacji kulturalnej, umożliwienie mieszkańcom realizacji swoich zainteresowań i potrzeb poprzez tworzenie grup zainteresowań (w tym seniorów) oraz innych form uczestnictwa w kulturze.
2. Kultywowanie tradycji połączone z otwartością na nowe koncepcje działań kulturalnych:
 - pielęgnowanie pamięci o dziedzictwie (w tym wielokulturowym) Radeczniczy oraz organizacja wydarzeń z zakresu edukacji historycznej (w tym z okresu II wojny światowej np. związanych z działalnością II Inspektoratu Zamojskiego AK w klasztorze ojców bernardynów w Radeczniczy) przy współpracy z lokalnym środowiskiem:

organizacjami, instytucjami, klasztorem, grupami nieformalnymi, regionalistami, pasjonatami historii,

- promowanie tradycji i sztuki rękodzielniczej w tym zanikających zawodów (np. pracownia ceramiki artystycznej).

Budowanie więzi regionalnych przez kształtowanie u mieszkańców gminy przywiązania do „małej ojczyzny” oraz postaw twórczych, odpowiedzialnych i świadomych własnej tożsamości. Tego rodzaju wiedza jest edukacją do tolerancji, do opartego na wzorach demokracji uczestnictwa w życiu społecznym, jednocześnie akcent położony na studiowanie tradycji własnego regionu utrwala więzi z miejscem, w którym żyjemy.

3. Rozwijanie potencjału z ciągłą modernizacją infrastruktury GCKSiT na miarę potrzeb XXI wieku:

- doposażenie infrastruktury technicznej przez rozbudowanie systemu nagłośnienia i oświetlenia scenicznego,
- zapewnienie dostępności obiektów osobom ze szczególnymi potrzebami w tym osobom z niepełnosprawnościami oraz utworzenie strony internetowej ośrodka spełniającej wymogi dostępności,
- doposażenie jednostki w niezbędny sprzęt i oprogramowanie do prowadzenia działań edukacyjnych i animacyjnych w formie on-line i w sposób cyfrowy (utworzenie pracowni video z możliwością live streamingu oraz zakup sprzętu do projekcji filmów w tym również w plenerze),

4. Wykreowanie marki Gminnego Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Radecznicy jako lokalnego lidera w dziedzinie kultury:

- czynny udział we wszystkich wydarzeniach organizowanych w gminie,
- konsekwentne przestrzeganie zasad spójnej wizualnej komunikacji (plakaty, ulotki, foldery).

5. Absorpcja środków pozyskiwanych ze źródeł zewnętrznych (m.in. Programy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Programy Narodowego Centrum Kultury, Muzeum Historii Polski, Krajowy Plan Odbudowy, granty z Lokalnej Grupy Działania, Fundacji Orlen, Fundacji Lotto, Fundacji Totalizatora Sportowego, Fundacji PGNiG itp).

6. Poszukiwanie nowych form edukacji kulturalnej i spędzania wolnego czasu w oparciu o programy rządowe:

- prezentacje w ramach programów *Teatr Polska, Scena Reduta, Z klasyką przez Polskę, Polska Światłoczuła*.

IV. Cele strategiczne i operacyjne działań Gminnego Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Radecznicy

1. Cel Strategiczny: Gminne Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Radecznicy jako miejsce inspiracji i prezentacji wartościowych działań, wydarzeń i imprez kulturalnych.

Cele operacyjne:

- a) zwiększenie wiedzy o potrzebach i oczekiwaniach kulturalnych mieszkańców,
- b) dostosowanie i wzbogacenie istniejącej oferty do potrzeb uczestników kultury,
- c) zwiększenie możliwości aktywnego uczestnictwa w kulturze.

2. Cel Strategiczny: Gminne Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Radecznicy jako miejsce spotkań mieszkańców: ich edukacji, animacji kulturalnej, aktywizacji społecznej, realizacji zainteresowań, pasji i potrzeb.

Cele operacyjne:

- a) zwiększenie częstotliwości oraz poprawa jakości kontaktów ze środowiskiem lokalnym – organizacjami, instytucjami, grupami nieformalnymi, osobami indywidualnymi w celu polepszenia współpracy oraz diagnozy społecznej,
- b) zwiększenie ilości wartościowych działań animacyjnych, prezentacja działań z edukacji kulturalnej, przeznaczonych dla uczestników z różnych grup wiekowych,
- c) w miarę pojawiających się oddolnych inicjatyw odnośnie zwiększenia uczestnictwa w edukacji kulturalnej, umożliwienie mieszkańcom realizacji swoich zainteresowań i potrzeb poprzez tworzenie zespołów i grup zainteresowań oraz innych form uczestnictwa w kulturze.

3. Cel Strategiczny: Tworzenie poczucia wspólnoty i tożsamości lokalnej, dbanie o lokalne dziedzictwo historyczne i tradycję.

Cele operacyjne

- a) przy współpracy z lokalnym środowiskiem (organizacjami, instytucjami, grupami nieformalnymi, regionalistami, pasjonatami historii) zaproponowanie skutecznych sposobów przywrócenia pamięci o kulturowym i historycznym dziedzictwie Radecznicy,

- b) opieka nad dobrami kultury:
- opieka na zabytkami i pomnikami.

4. Cel Strategiczny: Rozwój infrastruktury, zasobów technicznych i kadrowych.

Cele operacyjne:

- a) doposażenie infrastruktury technicznej,
- b) zapewnienie dostępności obiektów oraz strony internetowej instytucji dla osób ze szczególnymi potrzebami w tym z niepełnosprawnościami,
- c) doskonalenie kadr - udział w szkoleniach, warsztatach, seminariach, sympozjach i wizytach studyjnych.

V. Program Promocji GCKSiT oraz Gminy Radecznica

Gminne Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Radecznicy pełni kluczową rolę w promocji lokalnej kultury, sportu oraz walorów turystycznych gminy. Celem niniejszego programu jest zwiększenie rozpoznawalności gminy Radecznica, aktywizacja mieszkańców oraz przyciągnięcie turystów.

1. Cele

- a) Promocja dziedzictwa kulturowego i historycznego gminy Radecznica.
- b) Wspieranie lokalnej społeczności w działaniach kulturalnych i sportowych.
- c) Rozwój turystyki i rekreacji poprzez eksponowanie walorów przyrodniczych i architektonicznych.
- d) Budowanie pozytywnego wizerunku gminy jako miejsca atrakcyjnego do życia i aktywnego odpoczynku.
- e) Współpraca z mediami, instytucjami oraz przedsiębiorcami w zakresie promocji regionu.

2. Narzędzia Promocji

2.1. Media społecznościowe i internet

- Aktywne prowadzenie profili GCKSiT i gminy Radecznica w mediach społecznościowych.
- Stworzenie nowoczesnej i funkcjonalnej strony internetowej promującej wydarzenia i atrakcje turystyczne.
- Regularne publikowanie artykułów i reportaży na temat gminy w mediach internetowych.

2.2. Wydarzenia kulturalne i sportowe

- Organizacja festiwali, koncertów, przeglądów i konkursów artystycznych.
- Wspieranie i promocja zespołów folklorystycznych, artystów i twórców ludowych.
- Organizacja biegów, rajdów i turniejów sportowych.

2.3. Współpraca z mediami i influencerami

- Zapraszanie dziennikarzy i blogerów turystycznych na wydarzenia i do odwiedzania atrakcji gminy.
- Przygotowanie materiałów promocyjnych do lokalnych i ogólnopolskich mediów.
- Współpraca z influencerami w celu promocji gminy w internecie.

2.4. Materiały promocyjne

- Opracowanie i dystrybucja broszur, map, przewodników oraz gadżetów promocyjnych.
- Produkcja profesjonalnych filmów promocyjnych ukazujących atrakcje gminy.
- Tworzenie interaktywnych przewodników i aplikacji mobilnej promującej region.

2.5. Współpraca z podmiotami zewnętrznymi

- Partnerstwo z lokalnymi przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi i instytucjami edukacyjnymi.
- Udział w targach turystycznych i kulturalnych.
- Pozyskiwanie funduszy zewnętrznych na działania promocyjne.

Realizacja Programu Promocji GCKSiT i gminy Radecznica pozwoli na skuteczne budowanie rozpoznawalności regionu, integrację społeczności lokalnej oraz rozwój turystyki. Dzięki szeroko zakrojonym działaniom marketingowym gmina stanie się atrakcyjnym miejscem zarówno dla mieszkańców, jak i odwiedzających gminę turystów.

V. Strategia finansowa

Finansowanie działalności Gminnego Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Radecznicy opiera się głównie na:

1. **Środkach budżetowych gminy** – podstawowe źródło finansowania, przeznaczone na działalność statutową, utrzymanie obiektu oraz wynagrodzenia pracowników.
2. **Dotacjach zewnętrznych** – aktywne aplikowanie o środki z funduszy europejskich, programów ministerialnych oraz grantów kulturalnych.
3. **Własnych dochodach** – sprzedaż biletów na wydarzenia, wynajem sali na potrzeby prywatne lub firmowe, organizacja warsztatów płatnych.

4. **Sponsorach i partnerach** – współpraca z lokalnymi przedsiębiorstwami oraz sponsorami może stanowić dodatkowe źródło finansowania wydarzeń, szczególnie tych o szerszym zasięgu.

W perspektywie kilku lat GCKSiT powinien dążyć do zwiększenia udziału środków zewnętrznych oraz własnych dochodów, co pozwoli na większą elastyczność finansową i rozwój oferty kulturalnej.

Strategia finansowa Gminnego Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Radecznicy opiera się na trzech filarach:

1. **Zrównoważony rozwój** – Wprowadzanie nowych inicjatyw kulturalnych powinno być ściśle powiązane z realistyczną oceną możliwości budżetowych. GCKSiT musi utrzymać balans pomiędzy działalnością dotowaną a komercyjną.
2. **Dywersyfikacja źródeł finansowania** – Oprócz regularnych dotacji, istotne jest aktywne poszukiwanie sponsorów, partnerów oraz grantów krajowych i międzynarodowych.
3. **Transparentność budżetu** – Regularne publikowanie sprawozdań finansowych oraz konsultowanie najważniejszych wydatków z Radą Gminy zwiększy zaufanie społeczne i zaangażowanie mieszkańców.

Uzasadnienie przystąpienia do konkursu

Przedstawiona Koncepcja wskazuje kierunek pracy Gminnego Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Radecznicy na okres kilku najbliższych lat.

Idea Koncepcji wyrosła z mojej wiedzy i doświadczenia zawodowego na stanowisku instruktora a później dyrektora Domu Kultury w Szczepieszynie, którym kierowałem od roku 2007. W moim przekonaniu chroni ona dotychczasowy dorobek GCKSiT, a jednocześnie wyznacza nowe zadania wynikające z wyzwań i oczekiwań społecznych względem ośrodka. Praca na stanowisku dyrektora MDK w Szczepieszynie oprócz satysfakcji dała mi duże doświadczenia. Poznałem zasady funkcjonowania domów kultury, wiem, z jakimi borykają się problemami. Posiadam również doświadczenie w pozyskiwaniu środków pozabudżetowych m. in. z programów Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Narodowego Centrum Kultury, Muzeum Historii Polski, grantów z Lokalnej Grupy Działania i wielu fundacji jak również środków europejskich. Kierując placówką współpracowałem z wieloma organizacjami pozarządowymi w tym m. in. z Fundacją Sztuki Kreatywna Przestrzeń – organizatorem Festiwalu Stolica Języka Polskiego. Na podkreślenie zasługuje

fakt, że posiadając wykształcenie pedagogiczne uprawniające mnie do pracy z dziećmi i młodzieżą, ponad dwadzieścia lat pracowałem na stanowisku instruktora muzyki, przez co nabrałem doświadczenia w merytorycznej pracy placówki.

Decyzję o przystąpieniu do konkursu podjęłam z nadzieją, że mogę liczyć na udaną współpracę i wsparcie pracowników Gminnego Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Radecznicy pamiętając, że wykwalifikowana, kompetentna, niebojąca się wyzwań kadra oddana pracy to ogromne możliwości rozwoju placówki. Ważnym czynnikiem skłaniającym mnie do przystąpienia do konkursu jest także przekonanie o konieczności kontynuowania działań rozpoczętych przez GCKSiT w poprzednich latach. Wierzę, że dzięki współpracy ze wszystkimi pracownikami oraz lokalnym środowiskiem Gminne Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Radecznicy nadal będzie miejscem przyjaznym, aktywizującym i integrującym mieszkańców, inspirującym i zaspokajającym ich potrzeby kulturalne.